Dreptul

Săptămînal juridic

ISSN 1857-3185

VINERI

23 septembrie

2011

Anul X

nr. 35 (390)

8 pagini – 3 lei

E-mail: dreptul_pravo@yahoo.com

Avocaţii parlamentari la straja drepturilor persoanelor cu dizabilităţi

pag. 3

Prevenirea traficului de fiinţe umane în rîndul copiilor fără îngrijire părintească

pag. 4

Aplicarea standardelor europene în relaţia agent poliţie rutieră - şoferi

pag. 5

Prim-ministrul Vlad Filat a avut o întrevedere cu Secretarul General al Consiliului Europei

Prim-ministrul Vlad Filat a avut la Ialta (Ucraina) o întrevedere cu Thorbjorn Jagland, Secretar General al Consiliului Europei, potrivit Direcţiei comunicare şi relaţii cu presa a Guvernului.

În cadrul întrevederii, interlocutorii au discutat subiecte ce vizează dezvoltarea economică a R. Moldova, procesul de reforme, necesitatea scoaterii de sub monitorizare a R. Moldova de către Consiliul Europei.

Premierul a menţionat ca în doi ani de la preluarea mandatului s-a reuşit înregistrarea unei creşteri economice ascendente.

„În anul 2009, cînd am preluat guvernarea aveam un deficit bugetar de 17%, iar la sfîrşitul anului 2010, am obţinut o creştere economică de 6,9 % şi un deficit bugetar de 4%”, a specificat Vlad Filat.

Referindu-se la perioada curentă, prim-ministrul a spus că, pentru prima jumătate a acestui an, s-a reuşit o creştere economică de 7,2%, fiind obţinut un trend pozitiv la exporturi de 65%, ceea ce depăşeşte de două ori importurile.

„Am început să avem rezultate pozitive datorită schimbărilor efectuate în structura comerţului, datorită reformelor şi măsurilor de liberalizare în mai multe domenii”, a precizat Vlad Filat.

Cît priveşte procesul de integrare în Uniunea Europeană, premierul s-a arătat mulţumit de parcursul înregistrat. „Muncim pentru a adapta ţara noastră la valorile şi standardele europene”, a accentuat sursa citată.

Prim-ministrul a menţionat că autorităţile Republicii Moldova au început o reformă amplă în domeniul justiţiei, recent fiind aprobată Strategia de implementare a acestei reforme.

Vlad Filat a exprimat gratitudine Consiliului Europei pentru ajutorul şi susţinerea oferită în procesul de reforme, care este unul complex, dar care necesită o implementare rapidă şi eficientă.

Şeful Cabinetului de Miniştri a subliniat că R. Moldova îşi onorează toate înţelegerile semnate faţă de instituţiile europene, iar implementarea reformelor este în termen.

Premierul a menţionat că obiectivul scoaterii Republicii Moldova de sub monitorizarea Consiliului Europei este o prioritate.

Secretarul General al Consiliului Europei s-a arătat interesat de subiectul alegerii preşedintelui RM. În acest context, Vlad Filat a făcut o succintă prezentare a situaţiei, menţionînd că aceasta este una incertă.

„Nu avem un preşedinte ales, dar avem instituţii funcţionale care îşi îndeplinesc obligaţiunile”, a accentuat V. Filat.

În această ordine de idei, primul ministru a subliniat că alegerile parlamentare anticipate ar însemna o mare problemă pentru Republica Moldova.

La rîndul său, Thorbjorn Jagland a menţionat că realizarea reformelor este foarte importantă pentru viitorul Republicii Moldova, iar politicienii trebuie să înţeleagă acest lucru.

Oficialul european a apreciat reuşita reformelor, subliniind necesitatea continuării acestui curs.

„Aveţi mulţi prieteni care vă sînt alături şi vă sprijină”, a spus Thorbjorn Jagland.

Secretarul General al Consiliului Europei a promis tot sprijinul pentru continuarea drumului început de Republica Moldova.

În cadrul întrevederii a fost abordată şi problema soluţionării diferendului transnistrean, oficialul european apreciind eforturile întreprinse întru creşterea gradului de încredere între cetăţenii celor două maluri ale Nistrului.

Perspectivele cooperării UE-RM analizate de Fule şi Filat

Prim-ministrul Vlad Filat a avut recent, o întrevedere cu Stefan Fule, Comisar European pentru Extindere şi Politică Europeană de Vecinătate.

Vlad Filat şi Stefan Fule au discutat despre perspectivele cooperării dintre Uniunea Europeană şi Republica Moldova în vederea dezvoltării relaţiilor mutuale pe multiple planuri.

O atenţie deosebită a fost acordată relaţiilor bilaterale, dar şi relaţiilor cu ceilalţi membri ai Parteneriatului Estic. În context, cei doi oficiali au vorbit despre agenda Summit-ului Parteneriatului Estic, care va avea loc la Varşovia. Premierul a apreciat înalt evoluţia dialogului politic RM-UE, exprimînd în continuare angajamentul pentru procesul de implementare a agendei de reforme şi parcursul european al Moldovei. Prim-ministrul a spus că, în ultimii doi ani, Republica Moldova s-a concentrat pe dinamizarea maximă a dialogului cu UE, stabilizarea situaţiei economice, obţinerea asistenţei externe, majoritatea obiectivelor fiind atinse.

Începe ziua cu **DREPTUL!**

Regimul de vize între RM şi UE, discutat la Viena

Recent, la Viena s-a desfăşurat o nouă rundă de consultări moldo-austriece în domeniul consular. În cadrul discuţiilor, delegaţia Republicii Moldova a informat partea austriacă despre progresele obţinute de autorităţile de la Chişinău privind implementarea Planului de Acţiuni RM - UE de liberalizare a regimului de vize, în special ce ţine de securitatea documentelor de călătorie, reglementarea fluxurilor migraţionale, ordinea publică şi respectarea drepturilor fundamentale ale cetăţenilor, informează Serviciul de presă al Ministerului Afacerilor Externe şi Integrării Europene.

Partea austriacă s-a arătat dispusă să sprijine RM în evaluarea primei faze de implementare a Planului de Acţiuni RM - UE de liberalizare a regimului de vize şi trecerea la implementarea celei de-a doua faze a documentului.

Cele două părţi au mai vorbit despre dificultăţile pe care le întîmpină cetăţenii moldoveni în obţinerea vizelor pentru statele UE, în special în ce priveşte vizele cu multiple intrări sau pentru perioade îndelungate. De asemenea, a fost solicitat sprijinul Austriei în procesul de negociere a modificărilor Acordului RM-UE privind facilitarea regimului de vize, ce presupune un număr mai mare de înlesniri pentru cetăţenii moldoveni în obţinerea permiselor de intrare în statele membre ale UE.

Delegaţiile au convenit să examineze posibilitatea de dezvoltare a unor noi proiecte de colaborare şi schimb de experienţă în domeniile de asistenţă juridică, în materie civilă şi penală, depistarea documentelor false la frontieră, analiza riscurilor migraţionale, integrarea migranţilor etc.

Flash

Ioniță: 50 de milioane de euro a pierdut Moldova în urma ultimelor atacuri de tip raider

Cifra reprezintă valoarea despăgubirilor pe care ar putea să le plătească țara noastră în cazul în care acționarii prejudiciați de la patru bănci și o companie de asigurări vor ajunge la CEDO.

Președintele Comisiei parlamentare economie, buget și finanțe, Veaceslav Ioniță, a estimat la circa 50 de milioane de euro pagubele pe care ar fi trebuit să le plătească Republica Moldova dacă toate atacurile de tip raider din ultima perioadă se finalizau cu succes pentru autori.

Deputatul a declarat, în cadrul audierilor parlamentare a administrației Comisiei Naționale a Pieței Financiare pe cazurile de atac raider asupra băncilor, că riscul plății unor astfel de despăgubiri ar fi fost depășit datorită intervenției autorităților.

Obligațiunea de a deține o sumă de bani la frontiera cu Ucraina va fi exclusă

În cel mai scurt timp, moldovenii vor traversa frontiera cu Ucraina fără a fi obligați să dețină o anumită sumă de bani. Anunțul a fost făcut de șeful statului ucrainean,Victor Ianukovici, în cadrul unei întîlniri, la Ialta, cu prim-ministrul Vlad Filat.

În timpul discuției, oficialii au vorbit despre relațiile dntre cele două state și parcursul lor european. Ianukovici și Filat s-au referit și la importanța Parteneriatului Estic și la Summitul ce va avea loc la Varșovia, la finele lunii septembrie. Un subiect aparte a vizat soluționarea conflictului transnistrean și rolul Ucrainei în acest proces.

De asemenea, s-a convenit asupra reluării activității Comisiei mixte pe probleme comercial-economice, în toamna acestui an, la Chișinău.

Plătim și atunci cînd bolim

Indemnizația pentru incapacitatea temporară de muncă cauzată de boli sau de accidente nelegate de producție se plătește în a doua zi de concediu de boală din mijloacele financiare ale angajatorului și reprezintă o sursă de venit impozabil pentru angajat.

Potrivit unei note informative plasată pe pagina oficială a Inspectoratului Fiscal Principal de Stat, angajatorul urmează să rețină impozitul pe venit la sursa de plată din suma alocată pentru a doua zi de incapacitate temporară de muncă.

De asemenea, se specifică că suma indemnizației urmează a fi reflectată de angajator în darea de seamă privind reținerea impozitului pe venit din salariu și alte plăți efectuate de patron în folosul angajatului în termen de o lună de la încheierea lunii în care a fost plătită indemnizația și în darea de seamă anuală privind veniturile obținute și impozitele reținute de la angajat.

Pentru prima zi de incapacitate de muncă, indemnizația este suportată de angajat, iar cu începere din a treia zi de boală, aceasta este achitată de către Casa Națională de Asigurări Sociale.

Produsele și serviciile se vor scumpi cu peste 1,5%

Produse și servicii mai scumpe, față de cît era prevăzut inițial. Asta ne așteaptă în următoarele luni. Estimările Ministerului Economiei sînt în urcare cu peste un procent și jumătate. Cu toate acestea, autoritățile sînt mai optimiste în ce privește creșterea economică a țării.

Astfel, o creștere de șase la sută, cu un punct procentual mai mult decît în luna mai, se va înregistra în domeniul economiei. În opinia autorităților, creșterea se va datora, în mare parte, majorării exporturilor cu aproape 40 la sută.

În schimb, la capitolul salarii, majorarea nu va fi de opt la sută, după cum anunța Ministerul Economiei în luna mai, ci de numai patru la sută. Potrivit estimărilor, anul viitor, economia țării va cunoaște o creștere mai mică decît se aștepta. Calculele arată că Produsul Intern Brut va avea un avans de 4,5 la sută.

Posturile tv din Moldova au 30 de zile la dispoziție pentru subtitrarea sau dublarea filmelor străine

Doar 30 de zile le-au mai rămas posturilor de televiziune din Republica Moldova pentru a se asigura ca toate filmele de producție străină pe care le transmit să fie subtitrate sau dublate în limba de stat, așa cum prevede Codul audiovizualului. Decizia a fost luată în cadrul Consiliului Coordonator al Audiovizualului.

Cei care nu se vor conforma legislației vor fi sancționați, iar în cel mai rău caz, le va fi retrasă licența de emisie.

„CCA a constatat că majoritatea posturilor de televiziune naționale și locale nu respectă legislația și acestea ar trebui sancționate. Dacă e să facem totul conform legii, atunci aproape toate posturile de televiziune ar urma să se închidă chiar azi. Dacă nici după termenul dat nu vor emite așa cum cere legea, atunci vom recurge la sancțiuni", a declarat Mariana Onceanu-Hadîrcă membru al CCA.

Termenul de 30 de zile acordat de CCA începe din ziua publicării deciziei în Monitorul Oficial.

ÎN DISCUȚIE – PROIECTUL LEGII PRIVIND PREVENIREA ȘI COMBATEREA DISCRIMINĂRII

Recent, în incinta Ministerului Justiției a avut loc o masă rotundă în cadrul căreia s-a examinat proiectul de Lege privind prevenirea și combaterea discriminării. La eveniment au participat reprezentanți ai Parlamentului Republicii Moldova, Centrului pentru Drepturile Omului, societății civile, cultelor religioase, precum și colaboratori ai ministerului.

În cuvîntul de salut, viceministrul justiției Vladimir Grosu a menționat despre existența opiniilor contraversate vizavi de unele prevederi ale proiectului de lege, fapt ce a generat retragerea acestuia din Parlament (Hotărîrea Guvernului nr. 211 din 1 aprilie 2011), pentru o definitivare suplimentară.

Ca rezultat, proiectul legii a fost completat cu norme care limitează aplicabilitatea prevederilor legii asupra raporturilor de căsătorie și adopție reglementate de legislația în vigoare, precum și asupra cultelor religioase și părților lor componente în partea ce ține de convingerile lor religioase. Norme similare se cuprind în legislația comunitară, precum și în repertoriul legislativ al altor state.

Îmbunătățiri au fost aduse și asupra normelor care reglementează activitatea Consiliului pentru prevenirea și combaterea discriminării – entitate care va acționa în condiții de imparțialitate și independență față de autoritățile publice și va dispune de un mandat comprehensiv în domeniu.

Participanții la masa rotundă au purtat discuții asupra prevederilor incluse în proiectul legii, iar opiniile lansate au avut ca scop perfecționarea conținutului acestuia.

În final, viceministrul a mulțumit celor prezenți pentru disponibilitatea participării la evenimentul organizat și a precizat necesitatea conlucrării în continuare, în vederea definitivării proiectului de Lege privind prevenirea și combaterea discriminării.

6 deputați de la Chișinău învață integrarea europeană în Legislativul de la Vilnius

O delegație formată din 6 deputați ai Parlamentului Republicii Moldova se află într-o vizită de studiu în Lituania, în perioada 19-23 septembrie 2011.

Din delegație fac parte deputații Corina Fusu, Elena Frumosu, Simion Grișciuc, Ion Butmalai, Oleg Țulea, Valeriu Saharneanu.

Vizita se încadrează în Programul de instruire parlamentară „Proceduri parlamentare și integrarea europeană", organizat de Seimas-ul Republicii Lituania, în cooperare cu Institutul Republican Internațional din Vilnius.

La Vilnius, deputații Parlamentului Republicii Moldova au o serie de întrevederi cu deputați din diferite fracțiuni ale Seimas-ului, reprezentanți ai comitetelor de lucru și ai ministerelor, cu fostul negociator-șef pentru integrarea europeană, Petras Austrevicius, și cu alți oficiali. În cadrul acestor întrevederi sînt abordate aspecte ce vizează coordonarea politicilor interne, controlul parlamentar și cooperarea cu Guvernul, proceduri legislative și implementarea legislației, negocierile cu UE, armonizarea legislației cu cea a UE etc.

Programul de instruire parlamentară „Proceduri parlamentare și integrarea europeană" este moderat de către deputați lituanieni, funcționari publici, precum și de experți în domeniul legal și de integrare europeană. Proiectul are drept scop facilitarea transferului de experiență și practicilor de succes în domenii precum: consolidarea activităților Parlamentului Republicii Moldova, eficientizarea capacității administrative și legislative, promovarea cooperării interparlamentare în contextul procesului de integrare europeană.

În 2010, în Lituania a fost organizat primul ciclu de instruiri „Proceduri parlamentare și integrarea europeană" pentru un grup de 12 deputați moldoveni, iar în aprilie 2011, s-a desfășurat cea de-a doua vizită de studiu la Seimas-ul Lituaniei.

BERD-ul a notat legislația Moldovei

Viceprim-ministrul țării, ministrul Economiei, Valeriu Lazăr, a avut o întrevedere cu directorul Băncii Europene pentru Reconstrucție și Dezvoltare (BERD) în Republica Moldova.

Unul dintre subiectele-cheie, care au fost discutate de cei doi oficiali, a fost problema ce vizează imperfecțiunile cadrului legislativ existent în Moldova, pe piața de capital, mai ales că țara noastră, recent, s-a confruntat cu tentative de preluare forțată a acțiunilor din cîteva instituții financiare.

În contextul celor întîmplate, Krkoska a apreciat reacția autorităților moldovenești și capacitatea acestora de a interveni în ameliorarea problemei.

Cu toate acestea, Moldova, mai are încă mult de lucrat la legislație, mai ales în ceea ce privește relațiile corporative și protecția dreptului de proprietate, a concluzionat reprezentantul de la BERD.

Libor Krkoska a venit și cu propuneri pentru Ministerul Economiei, prin care îi sugerează acestuia să preia coordonarea procesului de elaborare a noilor norme juridice, care vor fi capabile să sporească securizarea rapoartelor juridice de proprietate. De asemenea, acesta a mai spus că, BERD este gata să ofere, în acest scop, asistență tehnică Moldovei.

Oficialul băncii i-a mai sugerat lui Lazăr să organizeze o masă rotundă, la care vor avea posibilitatea să participe toate părțile interesate, în special sectorul privat. Această reuniune ar oferi posibilitatea analizării situației actuale a Moldovei.

Viceprim-ministrul Valeriu Lazăr s-a arătat disponibil să ia în calcul propunerile oficialului străin și să contribuie la realizarea proiectului mai departe, spre perfecționarea legislației Republicii Moldova.

Congresmeni americani susțin anularea amendamentului Jakson-Vanick pentru R. Moldova

Congresmeni americani dau asigurări deputaților moldoveni că vor promova anularea amendamentului Jakson-Vanick pentru Republica Moldova, care ar însemna obținerea Regimului Permanent de Comerț Liber cu SUA. Declarațiile au fost făcute de Dan Burton, președintele Subcomitetului pentru Europa și Eurasia din cadrul Camerei Reprezentanților, și de congresmenul Denis Kucinich, în cadrul unei întrevederi cu deputații în Parlamentul R. Moldova Mihai Ghimpu și Ion Hadîrcă, aflați la Washington.

Astfel, Dan Burton și Denis Kucinich au menționat faptul că au încredere în autoritățile din Republica Moldova, angajate pe calea reformelor democratice și dezvoltării economice.

La o altă întrevedere, congresmenii David Price, Eliot Engel, Dennis Kucinich și Dan Burton și deputații Mihai Ghimpu și Ion Hadîrcă au discutat despre crearea unui grup de prietenie SUA-Republica Moldova în cadrul Legislativului american, astfel încît țara noastră să fie vizibilă pe agenda politică a partenerilor americani. De asemenea, s-a discutat și subiectul retragerii necondiționate a trupelor străine de pe teritoriul suveran al Republicii Moldova și a reglementării pașnice a conflictului transnistrean.

„Congresmenii americani au declarat ferm că Statele Unite vor continua să sprijine obiectivele de integrare europeană și reformele democratice implementate în Republica Moldova, SUA fiind disponibilă să ajute și în continuare Republica Moldova prin oferirea de asistență tehnică și materială", se menționează într-un comunicat de presă difuzat de Serviciul de presă al Legislativului de la Chișinău.

Reamintim că deputații Mihai Ghimpu și Ion Hadîrcă au participat la Reuniunea Forumului Parlamentar al Comunității Democrațiilor cu genericul „Consolidarea libertății și a guvernării democratice: Rolul Forumului Parlamentar al Comunității Democrațiilor", care s-a desfășurat la Washington, cu ocazia Zilei Internaționale a Democrației.

Procuratura Republicii Moldova exprimă, în aceste momente de nemărginită tristețe, sincere condoleanțe și regrete profunde rudelor îndoliate și tuturor celor îndurerați în legătură cu încetarea din viață a celui care a fost

VASILE BALABCHIN
pensionar al organelor Procuraturii.
Dumnezeu să-i odihnească sufletul și să-l primească alături de aleșii săi.

Avocaţii parlamentari la straja drepturilor persoanelor cu dizabilităţi

Într-un stat democratic, respectarea drepturilor şi libertăţilor fundamentale ale omului constituie o indispensabilitate. Or, în cazul persoanelor cu dizabilităţi, protecţia socială a acestora devine mai mult decît necesară, asigurarea ei constituind valoarea fundamentală a unei societăţi bazate pe drept.

Spre regret, mediul social modern din care facem parte, nu scuteşte persoanele cu dizabilităţi de probleme, acestea rămînînd a fi încă destul de actuale.

Datele unui studiu, prezentat de Institutul pentru Dezvoltare şi Iniţiative Sociale „Viitorul", denotă că numărul persoanelor cu dizabilităţi constituie 65 de milioane numai în Uniunea Europeană sau 10% din populaţie. Unul din patru europeni are un membru de familie invalid. Cetăţenii cu mobilitate redusă reprezintă mai mult de 40% din populaţia UE, iar numărul şomerilor printre aceştia este de 2-3 ori mai mare. Multe persoane cu dizabilităţi sînt descurajate în ceea ce priveşte găsirea unui loc de muncă.

Cît priveşte Republica Moldova, conform datelor Raportului privind protecţia socială a persoanelor cu dizabilităţi şi implementarea, pe parcursul anului 2010, a Planului de acţiuni al Strategiei de incluziune socială a persoanelor din categoria vizată, pînă la data de 01.01.2011 în ţara noastră existau 179 060 persoane cu dizabilităţi, dintre care 15 088 fiind copii, invalizi de gradul I - 26 527 persoane, gradul II - 117 882 şi gradul III - 34 651.

Prin urmare, protecţia şi promovarea drepturilor persoanelor cu dizabilităţi în mediul contemporan devin inevitabile şi ar trebui să fie pe deplin evaluate ca o declaraţie de încredere a drepturilor şi libertăţilor lor. De asemenea, devine o necesitate de a recunoaşte valoarea contribuţiilor actuale şi potenţiale ale acestei categorii de cetăţeni, precum şi bogăţia şi diversitatea comunităţilor lor pentru societate.

În aria acestor preocupări se înscrie şi conferinţa internaţională a ombudsmanilor cu genericul „Convenţia ONU privind drepturile persoanelor cu dizabilităţi – realitate şi perspective pentru persoanele cu nevoi speciale", prilejuită de marcarea unui an de zile de la ratificarea de către Republica Moldova a Convenţiei ONU privind drepturile persoanelor cu dizabilităţi. Evenimentul s-a desfăşurat recent, la Chişinău şi a fost organizat de Centrul pentru Drepturile Omului din Moldova în cadrul acţiunii comune a Uniunii Europene şi Consiliului Europei – Programul privind Susţinerea Democraţiei în Republica Moldova. La întrunire au participat ombudsmani şi reprezentanţi ai instituţiilor naţionale pentru promovarea şi protecţia drepturilor omului, din România, Federaţia Rusă, Azerbaidjan, Franţa, Grecia, Polonia, Ucraina, Slovenia etc., experţi în domeniul apărării drepturilor persoanelor cu dizabilităţi, reprezentanţi ai autorităţilor publice centrale şi societăţii civile.

În alocuţiunea de deschidere, Anatolie Munteanu, avocat parlamentar, directorul Centrului pentru Drepturile Omului din Republica Moldova a subliniat că această conferinţă are menirea de a consolida eforturile tuturor structurilor participante întru schimbarea în mai bine a stării de lucruri în Republica Moldova, astfel încît, persoanele cu dizabilităţi să se simtă protejate.

„Trebuie să depunem toate eforturile ca aceste persoane să se poată bucura de întreg plinul vieţii, aşa cum o face orice altă persoană, să nu existe nici o formă de discriminare pe criteriul dizabilităţii", a mai menţionat A. Munteanu.

Totodată, Aurelia Grigoriu, avocat parlamentar al Republicii Moldova a remarcat că acest for serveşte drept o platformă pentru a discuta profund multiplele probleme de actualitate ce vizează protecţia drepturilor persoanelor cu dizabilităţi şi pentru schimbul de opinii, cunoştinţe şi practici efective în acest domeniu.

„O atenţie deosebită se acordă realizărilor şi perspectivelor privind respectarea drepturilor persoanelor cu dizabilităţi, rolul ombudsmanilor, instituţiilor naţionale pentru promovarea şi protecţia drepturilor omului în procesul de promovare a drepturilor fundamentale ale cetăţeanului, cu precădere a persoanelor cu dizabilităţi, precum şi contribuţia societăţii civile în realizarea acestui proces", a adăugat A. Grigoriu.

Deşi avem un climat legal care prevede respectarea drepturilor şi libertăţilor fundamentale ale omului, inclusiv ale persoanelor cu dizabilităţi, experţii constată că încă mai avem de lucrat la acest capitol, deoarece persoanele cu deficienţe fizice nu se bucură de grija cuvenită.

„Important pentru Republica Moldova este modificarea cadrului legal şi al mecanismelor legale, pentru a face ca pe teritoriul ţării noastre drepturile tuturor cetăţenilor, în mod special, ale persoanelor cu dizabilităţi să fie respectate. Nu putem spune că oamenii care fac parte din această categorie sînt neglijaţi total, însă ei nu beneficiază de atenţia şi acţiunile necesare de care trebuie să dăm dovadă.

În ultimii doi ani, datorită efortului comun al societăţii civile, Parlamentului şi Guvernului, am reuşit să întreprindem mai multe măsuri în vederea asigurării respectării drepturilor persoanelor cu dizabilităţi, printre acestea menţionăm ratificarea Convenţiei ONU privind drepturile persoanelor cu dizabilităţi şi aprobarea Strategiei de incluziune socială a persoanelor cu dizabilităţi pentru perioada 2010-2013. Sînt paşi semnificativi, dar nu este suficient doar să adopţi o strategie. Este important ca acelaşi parteneriat care a executat elaborarea strategiei săşi continue activitatea şi la implementarea acţiunilor în cauză, astfel încît, rezultatul să fie unul cît mai eficient", a evidenţiat Liliana Palihovici, vicepreşedintele Parlamentului Republicii Moldova.

La rîndul lor, experţii europeni consideră că în societatea noastră, problemele cu care se confruntă oamenii cu deficienţe fizice nu ţin numai de barierele financiar-tehnice, ci şi de percepţia şi atitudinea oamenilor. Un argument în acest sens serveşte o analiză elaborată în Republica Moldova, rezultatele căreia relevă ostilitatea oamenilor faţă de persoanele cu dizabilităţi. Astfel, majoritatea respondenţilor participanţi la acest studiu au remarcat că nu şi-ar dori să aibă persoane cu nevoi speciale în vecinătate.

Prin urmare, important este de a înlătura nu doar barierele financiare ci şi cele ce ţin de mentalitatea cetăţenilor, iar forul internaţional al ombudsmanilor se face remarcabil prin faptul că vine tocmai să sensibilizeze atît factorii de decizie, cît şi întreaga societate asupra problemei abordate.

După sinteza discuţiilor şi lucrărilor conferinţei, participanţii au adoptat un memorandum de colaborare întru consolidarea eforturilor privind ameliorarea situaţiei persoanelor cu dizabilităţi.

La finalul conferinţei, experţii au exprimat că este important să facem astfel încît, persoanele cu dizabilităţi să devină parte deplină a societăţii pentru că sînt oameni şi avem aceleaşi drepturi.

Cor. DREPTUL

Prevenirea traficului de ființe umane în rîndul copiilor fără îngrijire părintească

Copiii rămaşi fără îngrijire părintească – cine sînt ei? Pentru a afla răspunsul este suficient să vezi tristeţea din ochii lor, a copiilor care trăiesc o viaţă practic lipsită de sentimente legate de familie, care înfruntă o situaţie pe care nu şi-o doresc şi care, de cele mai multe ori, sînt ignoraţi de societatea în care trăiesc.

În Republica Moldova, aproape zece mii de minori cresc în internate şi case de copii. Statisticile arată că circa 85% din aceştia au unul sau ambii părinţi în viaţă. Deşi Guvernul şi-a propus reducerea numărului instituţiilor rezidenţiale din ţară, în cadrul reformei sistemului rezidenţial de îngrijire a copilului pentru anii 2007-2012, pînă în prezent, doar 1 din 11 copii instituţionalizaţi din Moldova au fost integraţi în famili biologice, extinse sau adoptive. Încheierea cu succes a reformei este, însă, cu atît mai dificilă, cu cît amploarea migraţiei în masă a părinţilor nu scade din intensitate.

Pe lîngă faptul că nu au parte de grijă şi afecţiune, copiii rămaşi fără îngrijire părintească sînt expuşi unor riscuri sporite şi primejdii ce îi pasc la orice pas. Ei pot deveni uşor victime ale reţelelor criminale, inclusiv ale celor de trafic cu fiinţe umane, fenomen ce trece de hotarele geografice, căpătînd amploare mondială. Pentru combaterea acestui flagel nu sînt suficiente doar eforturile depuse de instituţiile statului. Este necesară şi implicarea organizaţiilor neguvernamentale, dar şi a întregii societăţi.

În acest sens, Centrul de Informare şi Documentare privind Drepturile Copilului din Moldova (CIDDC) şi Organizaţia pentru Securitate şi Cooperare în Europa (OSCE) au lansat, recent, proiectul „Prevenirea traficului de fiinţe umane în rîndul copiilor fără îngrijire părintească din Republica Moldova". Evenimentul s-a desfăşurat la Chişinău.

Din 2003, CIDDC a implementat mai multe proiecte care au avut drept scop pregătirea copiilor instituţionalizaţi pentru viaţa independentă şi facilitarea integrării sociale şi profesionale a acestora. Din 2006, cu suportul Organizaţiei Internaţionale pentru Migraţie (OIM) şi a Organizaţiei Soroptimist International, şi a Uniunii din Norvegia, a dezvoltat un program de asistenţă în continuarea studiilor profesionale pentru circa 90 de absolvenţi din 4 gimnazii internat (Făleşti, Căzăneşti, Năpadova şi Văscăuţi).

Începînd cu iulie 2011, CIDDC şi-a extins programul de asistenţă în continuarea studiilor profesionale a elevilor claselor absolvente, din gimnaziile internat Bender, Orhei, Leova. Programul va fi realizat în cadrul proiectului menţionat anterior.

Proiectul are drept scop prevenirea traficului de fiinţe umane şi a migraţiei ilegale, prin facilitarea integrării sociale şi profesionale a copiilor fără îngrijire părintească. Activităţile prevăzute de acesta vizează elevii claselor a 8-a şi a 9-a şi absolvenţii. Ele se desfăşoară pe parcursul perioadei iulie 2011 - decembrie 2012 şi includ:

- Seminare de orientare şcolară/profesională şi dezvoltarea carierei pentru elevii claselor absolvente din cele 3 gimnazii internat (octombrie-noiembrie 2011, aprilie-mai 2012). Elevii claselor a 8-a şi a 9-a vor participa la aceste seminare şi vor învăţa cum să ia decizii referitoare la profesia pe care vor să o înveţe după absolvirea gimnaziului internat, cum să-şi găsească un loc de muncă şi cum să depăşească diverse riscuri sociale cu care se pot confrunta în viaţa de zi cu zi;

- Program de suport a 30 de absolvenţi (fete şi băieţi) în continuarea studiilor profesionale. Aceştia vor fi asiguraţi cu manuale, echipamentele necesare pentru studii şi o bursă lunară. De asemenea, vor fi ajutaţi de asistenţi sociali în comunităţile în care-şi vor continua studiile. Beneficiarii vor fi implicaţi în cadrul unui program de dezvoltare a abilităţilor de viaţă independentă, care să le faciliteze integrarea socială în perioada continuării studiilor profesionale în colegii, licee, şcoli profesionale şi de meserii;
- O agendă pentru adolescenţi, care va fi elaborată, printată şi distribuită. Agenda va conţine informaţii cu paşii pe care urmează să-i parcurgă fiecare adolescent în procesul de alegere a profesiei, continuării studiilor profesionale şi angajării în cîmpul muncii. De asemenea, agenda va mai conţine informaţii despre modalităţile prin care fiecare elev absolvent al studiilor gimnaziale va putea să prevină sau să depăşească anumite riscuri sociale cu care se poate confrunta în această perioadă a vieţii;
- Activităţi de evaluare şi monitorizare. Vor fi organizate mai multe ateliere de evaluare, vizite de monitorizare şi şedinţe comune cu toţi actorii implicaţi în realizarea prevederilor proiectului, cu scopul de a răspunde nevoilor şi intereselor beneficiarilor, şi de a îmbunătăţi acţiunile de intervenţie.

Menţionăm că proiectul „Prevenirea traficului de fiinţe umane în rîndul copiilor fără îngrijire părintească din Republica Moldova" este implementat de Centrul de Informare şi Documentare privind Drepturile Copilului din Moldova în parteneriat şi cu suportul Organizaţiei pentru Securitate şi Cooperare în Europa, dar şi cu contribuţia financiară din partea Principatului Monaco, Principatului Andorra, Principatului Liechtenstein şi a Republicii San Marino. Alţi parteneri implicaţi în implementarea proiectului sînt Ministerul Educaţiei, Ministerul Muncii, Protecţiei Sociale şi Familiei, Agenţia Naţională pentru Ocuparea Forţei de Muncă, direcţiile raionale de asistenţă socială, ONG-uri locale şi naţionale.

În Republica Moldova sînt 61 de instituţii rezidenţiale de îngrijire a copiilor. Dintre acestea, 2/3 sînt finanţate din bugetul de stat, iar celelalte - din bugetele locale. Pînă în anul 2012, numărul copiilor care se educă în instituţii rezidenţiale ar trebui să se reducă pînă la 6 mii, conform angajamentelor pe care şi le-a luat Guvernul. În prezent, în internate şi case de copii mai rămîn aproape 10 mii de copii, faţă de 11 mii 800, cîţi erau în 2007.

Lilia DUMINICA

Curtea de Conturi a depistat încălcări la utilizarea banilor publici la ÎS „Registru"

Cheltuieli nejustificate pentru întreţinerea parcului auto, pentru deplasări, pentru procurarea autoturismelor, pentru publicitate, pentru locaţiune şi altele, ce nu ţin de procesul de documentare, evaluate la peste 18 milioane de lei, au fost admise de Întreprinderea de Stat „Registru", pe parcursul anului 2010. Acestea sînt doar unele din neregulile depistate de Curtea de Conturi, care a prezentat, recent, rezultatele auditului public efectuat la „Registru".

Sergiu Ştirbu, auditor public, a menţionat că o altă încălcare ţine de revizuirea contractului încheiat între „Registru" şi firma „Vuance LTD", ale căror prevederi nu puteau fi modificate pînă în 2016, fapt ce a generat majorarea costurilor de perfectare a documentelor, ca rezultat fiind perceput suplimentar cîte 1 dolar pentru fiecare paşaport şi 0,24 cenţi - în cazul altor acte. Astfel, cheltuielile suplimentare suportate de beneficiarii de documente, doar în anul 2010, se ridică la 260 mii USD.

Alte încălcări ţin de acordarea neregulamentară a sporurilor la salariu angajaţilor, în sumă de peste 7 milioane de lei. În acelaşi timp, întreprinderea nu a solicitat modificarea actelor normative, care a permis acordarea dreptului exclusiv S.A. „ArtMet" de a fabrica plăcile de înmatriculare pentru unităţile de transport, fapt ce atestă încurajarea monopolismului şi determină riscul suportării unor costuri înalte la procurarea acestora.

Totodată, „Registru" s-a eschivat de la efectuarea procurărilor de mărfuri şi servicii prin procedura de achiziţii publice, fiind ratată posibilitatea procurării acestora la un preţ mai mic. Astfel, în 2010, din 120 milioane de lei cheltuiţi pentru aceste scopuri, doar 10 la sută s-a efectuat prin achiziţii publice.

Raportul de audit a fost prezentat în lipsa ex-directorului de la „Registru", Vladimir Molojen, aflat în deplasare, care a condus întreprinderea din luna mai 2008. Molojen şi-a dat demisia la începutul lunii martie 2011, pe motiv de boală, după ce au fost depistate mai multe nereguli în gestionarea întreprinderii.

Curtea de Conturi va adopta o hotărîre pe marginea rapoartelor prezentate şi va remite materialele instituţiilor abilitate.

Banca Naţională vrea ca moldovenii să utilizeze cardurile bancare pentru plăţi

În următorii cinci ani se va majora numărul tranzacţiilor de plată prin intermediul cardurilor bancare. Pe aceasta mizează Banca Naţională a Moldovei, care va desfăşura, împreună cu reprezentanţii sistemelor de plăţi, seminare pentru bancheri.

„Vorbim despre aproape toţi agenţii economici, cu excepţia celor din zonele rurale, să instaleze terminale, ca în rezultat, consumatorul de rînd să aibă acces şi să poată utiliza aceste carduri, indiferent unde, la piaţă sau în alte părţi", a declarat Emma Tăbărţă, viceguvernator BNM.

Vînzătorii confirmă că, doar o mică parte dintre clienţi utilizează cardul pentru plata mărfurilor.

Deşi autorităţile vor să-i determine pe moldoveni să utilizeze cardurile pentru plăţi, nu doar pentru retrageri de numerar, posibilităţile sînt încă limitate. Chiar şi în Capitală există locuri unde nu poţi face cumpărături, dacă nu ai bani în numerar. De exemplu, în pieţele agroalimentare, unde zilnic, vin mii de cumpărători.

Cît despre sate, unii nici nu ştiu ce înseamnă card, iar alţii spun să s-au deprins să achite cu bani în numerar. Sînt şi dintre cei care ar accepta varianta propusă de BNM, dar spun că nu au bancomat în teritoriu.

În Statele Unite şi în Uniunea Europeană, cardurile bancare sînt utilizate în peste 50 la sută din cazuri, pentru plata mărfurilor şi a serviciilor.

Pentru prima dată în istoria celor 66 de ani ai ONU, sesiunea Adunării Generale a ONU a fost deschisă de o femeie

Pentru prima oară în istoria a 66 de ani ai Organizaţiei Naţiunilor Unite, o femeie, şef de stat, a inaugurat lucrările Adunării Generale a ONU. Aceasta este Dilma Rousseff, preşedinta Braziliei, care a fost urmată la tribuna Naţiunilor Unite de liderul administraţiei SUA, Barack Obama, în calitate de gazdă.

În prima zi a sesiunii, la microfonul Adunării Generale s-au perindat preşedinţii Mexicului, Kazahstanului, Franţei, Ucrainei, Republicii Coreea.

Preşedintele Afganistanului, Hamid Karzai, al cărui discurs a fost programat pentru miercuri după-amiază, a decis să-şi întrerupă vizita în SUA şi să se întoarcă la Kabul după moartea, într-un atac terorist, a fostului preşedinte afgan, Burhanuddin Rabbani, principalul negociator cu talibanii.

La dezbaterile înaltului for internaţional, prevăzut să se desfăşoare între 21 şi 27 septembrie, participă şefii de stat şi de guvern din 121 de ţări.

Aplicarea standardelor europene în relaţia agent poliţie rutieră - şoferi

Asigurarea respectării drepturilor şi libertăţilor fundamentale ale omului trebuie să constituie o prioritate a instituţiilor unui stat de drept şi democratic, cum se declară Republica Moldova. Acest deziderat vizează toate domeniile vieţii şi toate structurile statale, inclusiv organele de drept.

În acest sens, reprezentanţii ai Ministerului Afacerilor Interne au subliniat, în repetate rînduri, importanţa colaborării cu societatea civilă şi au salutat aportul cetăţenilor privind depistarea neregulilor din cadrul instituţiei. În particular, este vorba despre traficul rutier şi activitatea agenţilor de circulaţie, care necesită şi ele optimizare continuă. Pentru a apropia poliţia de comunitate, sînt necesare acţiuni practice privind examinarea plîngerilor şi petiţiilor cetăţenilor, în special a celor ce ţin de respectarea drepturilor tuturor participanţilor la traficul rutier.

Conform prevederilor „Regulamentului cu privire la organizarea şi desfăşurarea activităţii de supraveghere a traficului rutier", orice mijloc de transport pe teritoriul Republicii Moldova poate fi stopat de către angajaţii Poliţiei rutiere în următoarele condiţii:

- atunci cînd prin observare cu ochiul liber sau cu mijloace tehnice speciale certificate se constată încălcarea regulilor de circulaţie;
- în cazul în care există date şi informaţii veridice că şoferul a fost implicat în comiterea infracţiunii sau contravenţiei, sau că vehiculul respectiv transportă bunuri sau valori provenite din săvîrşirea unor fapte ilicite, sau în el se află persoane urmărite, care au încălcat legea;
- în timpul desfăşurării operaţiunilor speciale declanşate de către conducătorul organului de poliţie, obiectivul cărora include oprirea tuturor autovehiculelor, sau care fac parte dintr-o anumită categorie;
- modul inadecvat de conducere (conducere nesigură sau dimpotrivă - agresivă), sau traiectoria de deplasare neuniformă, care presupune starea de ebrietate sau starea avansată de oboseală a conducătorului auto, precum şi comportamentul inadecvat al pasagerilor;
- aspectul exterior al vehiculului şi al încărcăturii, care indică asupra implicării lor într-un accident de circulaţie sau o infracţiune;
- necesitatea audierii conducătorilor de vehicule şi pasagerilor privitor la circumstanţele producerii accidentelor în trafic, martori ai cărora pot fi;
- introducerea restricţiilor de circulaţie pe un anumit sector de drum în cazul apariţiei obstacolelor ce periclitează siguranţa traficului rutier (accident rutier, incendii, avarii, calamităţi naturale etc.);

i) necesitatea acordării asistenţei medicale urgente, indiferent de direcţia de deplasare, sau a deplasării lucrătorilor de poliţie la locurile unde s-au produs accidente rutiere sau calamităţi, în cazul în care acestea au avut loc în direcţia de deplasare a vehiculului.

Agentul de circulaţie este obligat:

1. Să aleagă locul pentru oprire astfel încît să nu pună în pericol securitatea sa, precum şi pe cea a celorlalţi participanţi la trafic: pe timp de noapte – într-un loc mai luminos, iar dacă nu este posibil, să folosească lumina farurilor automobilului de serviciu, girofarul fiind inclus permanent;
2. După oprire, în mod obligatoriu, se apropie de vehicul, iar în cazul în care a fost stopat un autovehicul antrenat la transportarea călătorilor, el urcă în salon, se prezintă şi expune clar motivul stopării şi acţiunile pe care urmează să le întreprindă conform procedurii de documentare stabilite de legislaţia în vigoare;
3. În caz de oprire a vehiculului pentru exces de viteză sau în cazul testării alcoolscopice a şoferului, agentul de circulaţie prezintă conducătorului auto, în mod obligatoriu, înainte de prezentarea probelor, certificatul ce demonstrează că are dreptul să utilizeze dispozitivele de măsurat viteza şi de testare alcoolscopică, în procesul de depistare şi documentare a contravenţiilor, precum şi certificatul care confirmă că dispozitivele au fost supuse verificării metrologice periodice.

Conducătorul auto oprit pentru verificare de către agentul de circulaţie este în drept:

1. Să cunoască identitatea agentului de circulaţie şi organul de poliţie din care face parte;
2. Să fie informat cu privire la motivul opririi;
3. Dacă a fost oprit ca urmare a comiterii contravenţiei constatate cu mijloace tehnice speciale (aparat de măsurare a vitezei, dispozitiv etilo-test), să ceară prezentarea certificatelor de verificare metrologică a acestora, precum şi certificatul eliberat de Direcţia poliţiei rutiere, ce confirmă că agentul are dreptul să le utilizeze în procesul de depistare şi documentare a contravenţiilor.
4. În cazul încheierii procesului-verbal cu privire la contravenţie, să fie informat despre drepturile şi obligaţiile sale conform Codului contravenţional (enumerate pe partea verso a copiei) şi să i se înmîneze o copie a procesului-verbal de constatare a contravenţiei.

Pentru soluţionarea unor probleme stringente sau pentru clarificarea unor situaţii, cetăţenii pot telefona la numerele de telefon: 25-52-00; 25-59-20. Totodată, în cadrul Direcţiei informare şi relaţii cu publicul a MAI, funcţionează, „linia verde" , tel: 25-51-10.

Şoferii supravegheaţi de camere video, în loc de agenţi de circulaţie

În acelaşi context, recent, a fost prezentat proiectul pilot de supraveghere şi monitorizare a traficului rutier, în cadrul căruia au fost instalate camere video la intersecţiile străzilor V. Alecsandri - A. Şciusev şi M. Cogălniceanu - V. Alecsandri. Proiectul este implementat de către Direcţia poliţiei rutiere, în parteneriat cu companiile S.R.L. Media SECURITY şi StarNet, în scopul ajustării procedurilor de documentare a contravenţiilor în domeniul circulaţiei rutiere la standardele europene.

În cadrul proiectului, urmează să fie testate două sisteme de supraveghere a traficului rutier, care vor permite înregistrarea încălcărilor Regulamentului circulaţiei rutiere în mod automat, fără implicarea agentului constatator în acest proces, rolul căruia se reduce la expedierea în adresa contravenientului a proceselor-verbale de constatare, în modul stabilit de lege.

Astfel, începînd cu vara acestui an, traficul rutier din Capitală este supravegheat video. În două intersecţii din Chişinău au fost deja instalate camere video, pentru depistarea vitezomanilor, dar şi a celor care nu respectă regulile de circulaţie. Timp de două luni, Poliţia rutieră a testat eficienţa acestora.

„La cele două intersecţii unde au fost plasate sisteme video, traficul rutier se monitorizează online. Astfel, noi putem vedea toate încălcările comise atît de conducătorii mijloacelor de transport, cît şi de participanţii la trafic", a declarat Sergiu Armaşu, şeful Direcţiei poliţiei rutiere, din cadrul MAI.

Sergiu Armaşu a menţionat că supravegherea video a traficului rutier este, indiscutabil, un subiect de actualitate. Motivele ţin în egală măsură de latura socială şi de cea de securitate – aceste două direcţii fiind definitorii.

Potrivit oamenilor legii, în Capitală urmează să fie supravegheate video peste 500 de intersecţii. Înainte de aceasta, însă, proiectul urmează a fi aprobat de Ministerul Afacerilor Interne.

Camerele de supraveghere vor fi plătite din amenzile rutiere şi sînt instalate cu scopul de a elimina factorul uman în relaţia poliţist-şofer, dar şi pentru a diminua corupţia.

Şeful Direcţiei poliţiei rutiere a subliniat, totodată, că proiectul este orientat spre creşterea siguranţei vieţii, micşorarea numărului de accidente rutiere, asigurarea egalităţii în faţa legii a tuturor participanţilor la trafic, dar şi spre o mai bună supraveghere a ordinii publice.

În contextul creşterii accentuate a volumului traficului rutier, monitorizarea circulaţiei cu ajutorul camerelor video ajută la identificarea metodelor de fluidizare a acestuia şi la menţinerea unui comportament adecvat al participanţilor la trafic.

Lilia DUMINICA

Respectarea drepturilor omului în ţările Parteneriatului Estic: bunele practici şi dificultăţi

La începutul anului 2010, a fost lansată ideea de a consolida eforturile societăţii civile la nivel de Parteneriat Estic în ceea ce priveşte promovarea şi apărarea drepturilor omului. Ideea dată a fost susţinută de mai multe organizaţii din Moldova, Georgia, Armenia şi Azerbaidjan şi s-a materializat în cadrul proiectului ,,Respectarea drepturilor omului în ţările Parteneriatului Estic: bunele practici şi dificultăţi". Proiectul a fost implementat de Asociaţia ,,Promo-LEX" (Moldova) în parteneriat cu Asociaţia „Articolul 42 al Constituţiei" (Georgia), Uniunea „Iniţiative Civice de Interes Public" (Azerbaidjan) şi Fundaţia Institutul pentru o Societate Deschisă din Armenia. Proiectul s-a desfăşurat în perioada mai 2010 - iunie 2011 şi a inclus 4 etape de implementare în cadrul cărora s-au efectuat 4 vizite de studiu în Georgia, Armenia, Azerbaidjan şi Moldova. Programul vizitelor de studiu s-a axat pe următoarele tematici: „Litigarea strategică ca instrument de promovare şi apărare a drepturilor omului în ţările Parteneriatului Estic"; „Impactul Convenţiei Europene a Drepturilor Omului şi a altor instrumente internaţionale în domeniul drepturilor omului asupra legislaţiei şi practicilor juridice din ţările Parteneriatului Estic"; „Monitorizarea drepturilor omului şi iniţiativele advocacy în domeniul drepturilor omului în ţările Parteneriatului Estic".

Scopul proiectului a vizat promovarea drepturilor omului în ţările Parteneriatului Estic prin intermediul schimbului de experienţă şi al consolidării cooperării regionale dintre organizaţiile societăţii civile din Republica Moldova, Georgia, Armenia şi Azerbaidjan

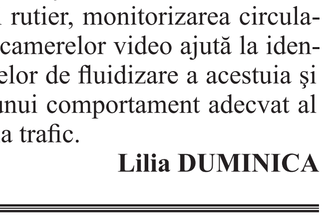
Asociaţia „Promo-LEX" lansează broşura „Respectarea drepturilor omului în ţările Parteneriatului Estic: bunele practici şi dificultăţi". Publicaţia include o descriere succintă a contextului, scopului şi activităţilor din cadrul proiectului, precum şi o prezentare generală a situaţiei drepturilor omului în Georgia, Armenia, Azerbaidjan şi Moldova. De asemenea, broşura include şi o perspectivă asupra practicii de litigare strategică şi monitorizare a drepturilor omului, o perspectivă asupra campaniilor de advocacy în domeniul drepturilor omului şi o analiză a impactului Convenţiei Europene a Drepturilor Omului şi a altor instrumente internaţionale în domeniul drepturilor omului asupra legislaţiei şi practicilor juridice din Moldova. Publicaţia mai conţine concluziile de bază şi recomandările participanţilor din cadrul proiectului cu privire la promovarea şi apărarea drepturilor omului în Georgia, Armenia, Azerbaidjan şi Moldova.

Proiectul a fost susţinut financiar de Programul Est: Parteneriat fără frontiere al Fundaţiei Soros - Moldova, Fundaţiei pentru o Societate Deschisă Georgia, Fundaţiei pentru o Societate Deschisă Armenia şi al Fundaţiei pentru o Societate Deschisă Azerbaidjan.

Moldova pierde anual peste 400 de milioane de lei din cauza lipsei sistemului de irigare

Din suprafaţa totală de 144 de mii de hectare de teren agricol irigabil, doar 15 mii ajung să fie udate. Şi asta pentru că infrastructura centralizată, care datează din perioada sovietică, este la pămînt. Iar echipamentele care mai rămăseseră după privatizările din anii '90 au fost furate. Specialiştii spun că reabilitarea infrastructurii de irigare va dura cel puţin pînă în 2015.

În prezent, în Moldova există 78 de sisteme centralizate de irigare, dintre care doar 16 funcţionează. „Agenţia „Apele Moldovei" poate să presteze servicii pentru 65 de mii de hectare. Celelalte hectare nu pot fi irigate pentru că lipsesc maşinile de udat, care erau în proprietatea fostelor gospodării agricole, iar în urma privatizărilor s-au desfiinţat şi tehnica a dispărut", declară directorul adjunct al Agenţiei „Apele Moldovei", Mihail Pencov.

În aceste condiţii, producătorii agricoli sînt nevoiţi să-şi cumpere sisteme de irigare. Una dintre posibilităţi este contractarea creditului fără dobîndă din partea programului 2KR, finanţat de Guvernul nipon. „Pentru maşinile mobile de irigare se foloseşte schema de 40% de achitare în avans şi cîte 20% din costul echipamentului, în următorii 3 ani", susţine specialistul în monitorizare Programul 2KR, Mihail Casian.

Pentru a reabilita întregul sistem de irigare, este nevoie de zeci de milioane de dolari. O parte din bani va veni de la Fondul „Provocările Mileniului". Astfel, pînă în 2015 vor fi modernizate 11 sisteme de irigare.

„Fondul „Provocările Mileniului" îşi planifică mobilizarea cît mai urgentă a companiei care va efectua proiectarea a 11 sisteme de irigare cu suprafaţa de 15 mii de hectare şi acest lucru se va întîmpla pînă la sfîrşitul lunii septembrie", a menţionat directorul de proiect „Provocările Mileniului", Sergiu Iuncu.

Potrivit specialiştilor, din cauza lipsei sistemelor de irigare, Moldova pierde anual peste 400 de milioane de lei.

La solicitarea cititorilor

Transparenţa în procesul decizional

Conform prevederilor Legii privind transparenţa în procesul decizional, autorităţile publice consultă cetăţenii, asociaţiile constituite în corespundere cu legea, alte părţi interesate în privinţa proiectelor de acte legislative, administrative care pot avea impact social, economic, de mediu asupra modului de viaţă şi drepturilor omului, asupra culturii, sănătăţii şi protecţiei sociale, asupra colectivităţilor locale, serviciilor publice.

Legea stabileşte instituirea unor etape pentru asigurarea transparenţei procesului de elaborare a deciziilor ele fiind următoarele:

a) informarea publicului referitor la iniţierea elaborării deciziei;

b) punerea la dispoziţia părţilor interesate a proiectului de decizie şi a materialelor aferente acestuia;

c) consultarea cetăţenilor, asociaţiilor constituite în corespundere cu legea, altor părţi interesate;

d) examinarea recomandărilor cetăţenilor, asociaţiilor constituite în corespundere cu legea, altor părţi interesate în procesul de elaborare a proiectelor de decizii;

e) informarea publicului referitor la deciziile adoptate.

La iniţierea procesului de elaborare a deciziei, autoritatea publică va plasa, cu cel puţin 15 zile lucrătoare pînă la examinarea deciziei, anunţul respectiv pe pagina web oficială, îl va expedia prin intermediul poştei electronice părţilor interesate, îl va afişa la sediul său într-un spaţiu accesibil publicului şi/sau îl va difuza în mass-media centrală sau locală, după caz.

Anunţul referitor la iniţierea elaborării deciziei va conţine, în mod obligatoriu:

a) argumentarea necesităţii de a adopta decizia;

b) termenul-limită, locul şi modalitatea în care cetăţenii, asociaţiile constituite în corespundere cu legea, alte părţi interesate pot avea acces la proiectul de decizie şi pot prezenta sau expedia recomandări;

c) datele de contact ale persoanelor responsabile de recepţionarea şi examinarea recomandărilor.

Autoritatea publică asigură accesul la proiectele de decizii şi la materialele aferente acestora în modul stabilit de lege. Consultarea cetăţenilor, asociaţiilor constituite în corespundere cu legea, altor părţi interesate se asigură de către autoritatea publică responsabilă de elaborarea proiectului de decizie prin următoarele modalităţi: dezbateri publice, audieri publice, sondaj de opinie, referendum, solicitarea opiniilor experţilor în domeniu, crearea grupurilor de lucru permanente sau ad-hoc cu participarea reprezentanţilor societăţii civile.

Consultarea se efectuează:

a) la iniţiativa autorităţii publice responsabile de elaborarea proiectului de decizie;

b) la iniţiativa unei alte autorităţi publice, conform competenţei;

c) la propunerea cetăţeanului, asociaţiei constituite în corespundere cu legea, altei părţi interesate.

Procedurile de consultare a cetăţenilor, a asociaţiilor constituite în corespundere cu legea, a altor părţi interesate se stabilesc de Parlament, de preşedintele Republicii Moldova şi, respectiv, de Guvern.

Recomandările cetăţenilor, asociaţiilor constituite în corespundere cu legea, altor părţi interesate vor fi recepţionate de către autoritatea publică responsabilă de elaborarea proiectului de decizie în modul următor:

a) recomandările în formă verbală şi scrisă, prezentate în cadrul consultărilor vor fi reflectate în procesele-verbale ale şedinţelor respective, perfectate în modul stabilit;

b) recomandările în formă scrisă, primite în mod individual vor fi înregistrate conform legislaţiei.

Termenul de prezentare a recomandărilor asupra proiectelor de decizii va constitui cel mult 15 zile lucrătoare din data mediatizării anunţului referitor la iniţierea elaborării deciziei, cu posibilitatea extinderii acestui termen, după caz. Recomandările se examinează de către autoritatea publică responsabilă de elaborarea proiectului de decizie. Autoritatea publică va întocmi un dosar privind elaborarea proiectului de decizie, care va conţine procesele-verbale privind consultarea cetăţenilor, asociaţiilor constituite în corespundere cu legea, altor părţi interesate, recomandările parvenite şi sinteza acestora. Dosarul privind elaborarea proiectului de decizie este accesibil pentru toţi cetăţenii, asociaţiile constituite în corespundere cu legea, alte părţi interesate. Sinteza recomandărilor parvenite se va plasa pe pagina web oficială a autorităţii publice, se va afişa la sediul acesteia într-un spaţiu accesibil publicului şi/sau se va difuza în mass-media centrală sau locală, după caz. Proiectul de decizie se transmite spre examinare împreună cu sinteza recomandărilor. În cazul în care cetăţenii, asociaţiile constituite în corespundere cu legea, alte părţi interesate nu prezintă recomandări în termenul stabilit, iar autoritatea publică, în mod motivat, nu consideră necesară organizarea de consultări, proiectul de decizie poate fi supus procedurii de adoptare.

Şedinţele din cadrul autorităţilor publice privind luarea de decizii sînt publice, cu excepţia cazurilor prevăzute de lege. Anunţul referitor la desfăşurarea şedinţei publice va fi plasat pe pagina web oficială a autorităţii publice, va fi expediat prin intermediul poştei electronice părţilor interesate, va fi afişat la sediul autorităţii publice într-un spaţiu accesibil publicului şi/sau va fi difuzat în mass-media centrală sau locală, după caz, conţinînd data, ora şi locul desfăşurării şedinţei publice, precum şi ordinea de zi a acesteia. Persoanele interesate vor participa la şedinţele publice în limita locurilor disponibile din sala de şedinţe şi în ordinea prioritară stabilită de persoana care prezidează şedinţa, luîndu-se în considerare interesul cetăţenilor, asociaţiilor constituite în corespundere cu legea, al altor părţi interesate faţă de subiectul şedinţei publice. Transparenţa procesului decizional în cazul Parlamentului se asigură în conformitate cu regulamentul de funcţionare al acestuia. Împiedicarea accesului la şedinţele publice ale autorităţilor publice sau compromiterea procesului decizional prin tăinuirea informaţiei de interes public ori prin denaturarea acesteia se sancţionează conform legii.

Autorităţile publice vor asigura accesul la deciziile adoptate prin plasarea acestora pe pagina web oficială, prin afişare la sediul lor într-un spaţiu accesibil publicului şi/sau prin difuzare în mass-media centrală sau locală, după caz, precum şi prin alte modalităţi stabilite de lege.

Avocatul dvs. la domiciliu

La întrebări răspunde juristul Vitalie MODRÎNGĂ

Se vorbeşte mult în ultimul timp despre asistenţă juridică primară. Însă, nu este clar cine o poate asigura şi cum se acordă ea.

Pelaghia Mocanu, r-n Cimişlia

Conform art.15 din Legea cu privire la asistenţa juridică garantată de stat, poate fi acordată asistenţă juridică primară, în condiţiile acestei legi, de para-jurişti şi de asociaţiile obşteşti specializate în acordarea de asistenţă juridică.

Potrivit art.18 din aceeaşi lege, pentru asistenţă juridică primară, solicitantul adresează subiectelor autorizate din raza domiciliului său cerere scrisă sau orală. Acelaşi articol prevede că asistenţa juridică primară se acordă imediat, la momentul adresării. În cazul imposibilităţii de acordare imediată a asistenţei, solicitantului i se va comunica data şi ora audienţei ce urmează să aibă loc în cel mult 3 zile de la data adresării cererii scrise sau orale.

Solicitantul de asistenţă juridică primară are dreptul să se adreseze o singură dată în privinţa aceleiaşi probleme, cu excepţia cazului în care se descoperă noi circumstanţe relevante. Dacă se constată existenţa unui conflict de interese, subiectul care acordă asistenţă juridică primară este în drept, cu acordul solicitantului, să continue acordarea acestei asistenţe ori să indice posibilităţile existente pentru obţinerea ei de la alte organe sau de la alte persoane competente. În cazul în care, în procesul de acordare a asistenţei juridice primare, se constată necesitatea acordării de asistenţă juridică calificată, solicitantul este informat despre condiţiile beneficierii de o astfel de asistenţă şi, la solicitare, va fi asistat la întocmirea cererii de asistenţă juridică calificată.

Stimaţi cititori!

Redacţia va răspunde la întrebările Dvs. numai la prezentarea acestui cupon.

Întrebarea trebuie formulată clar şi cît mai concis, pe o foaie aparte.

Decupaţi cuponul şi, împreună cu întrebarea Dvs, trimiteţi-l pe adresa: Chişinău, 2009, str. A. Mateevici nr. 60, bir. 222.

Cupon DREPTUL
Numele, prenumele:
Adresa:
(septembrie 2011, nr. 35(390)

CC a decis: Şeful statului poate fi ales doar cu 61 de voturi

Şeful statului poate fi ales doar cu 61 de voturi. Este hotărîrea luată de Curtea Constituţională. Magistraţii au răspuns astfel la sesizarea alianţei care vroia să adopte o lege ce le-ar permite alegerea şefului statului cu mai puţine voturi.

Unul dintre cei şase judecători ai Curţii a avut o opinie separată.

Curtea Constituţională a răspuns unei sesizări depusă de alianţă acum cîteva luni. Deputaţii au întrebat atunci magistraţii dacă pot adopta o lege, astfel încît şeful statului să poată fi ales cu majoritate simplă, şi nu 61 de mandate cum este acum. Deşi sesizarea a fost semnată de toate cele trei partide din alianţă, în cadrul şedinţei părerile s-au împărţit. Democraţii au lipsit de la şedinţă, iar liberalii şi liberal-democraţii au avut poziţii total diferite.

După ce a aflat decizia Curţii, Mihai Ghimpu nu a ratat ocazia să arunce săgeţi în adresa premierului Vlad Filat.

Totodată, comuniştii au salutat decizia Curţii Constituţionale. Alianţa pentru Integrare Europeană mai are nevoie de două voturi ca să-l aleagă pe Marian Lupu preşedinte. Dacă alegerile şefului statului vor eşua, Parlamentul va fi dizolvat şi vor fi organizate alegeri anticipate.

Profesorii ar putea fi pedepsiţi dacă elevii lor vor abandona şcoala

Profesorii ar putea să fie pedepsiţi, pentru că elevii abandonează şcoala. Asociaţii obşteşti din domeniu au cerut acest lucru Ministerului Educaţiei. Ei spun că fenomenul se întîmplă, de cele mai multe ori, pentru că elevii sînt trataţi necorespunzător.

Statisticile oficiale arată că la sfîrşitul lunii august, 333 de copii, cu vîrste cuprinse între 7 şi 16 ani, erau neşcolarizaţi. Mai multe organizaţii neguvernamentale din domeniul protecţiei sociale a copilului spun că profesorii sînt indiferenţi faţă de elevii care nu vin la ore.

„În momentul în care autorităţile şcolare nu vor fi penalizate pentru faptul că un copil nu vine la şcoală, vom avea pe masă cifra exactă a copiilor. Eu sînt mai puţin optimistă faţă de numărul de 333 de copii. Din punctul nostru de vedere, sînt mai mulţi copii de acest fel”, a menţionat Mariana Ianachevici.

„Am şi acceptat propunerea colegilor noştri din sectorul asociativ. Şi în situaţia în care se va depista că ei au tratat cu indiferenţă copii, să-i supunem unor sancţiuni drastice”, a declarat ministrul Educaţiei, Mihai Şleahtiţchi.

Ministrul spune că, iniţial, profesorii vor fi sancţionaţi prin avertizări, iar ulterior, se va trece la forme mai grave. În prezent, părinţii sînt pedepsiţi pentru abandonarea studiilor de către copii. Aceştia primesc amenzi de la 100 pînă la 400 de lei. Ministerul Muncii pregăteşte un proiect de lege prin care cere ca amenda să fie majorată de la 500 la 1000 de lei.

Citaţii în judecată

Judecătoria Economică de Circumscripţie solicită prezentarea reprezentantului SRL „Neli Ace" Chişinău, pentru data de 6 octombrie 2011, ora 12.00, la şedinţa de judecată (bdul Ştefan cel Mare nr. 73, bir. 204) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de „Articole Betonate" SRL.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător S. Namaşco

◆◆◆

Judecătoria Economică de Circumscripţie solicită prezentarea reprezentantului SRL „Imenserviabil", pentru data de 4 octombrie 2011, ora 11.40, la şedinţa de judecată (bdul Ştefan cel Mare nr. 73, bir. 225) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de SRL „SB-Fainex" privind încasarea datoriei.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Iu. Ţurcan

◆◆◆

Judecătoria Economică de Circumscripţie solicită prezentarea reprezentantului SRL „VBI Internaţional", pentru data de 1 noiembrie 2011, ora 10.20, la şedinţa de judecată (bdul Ştefan cel Mare nr. 73, bir. 225) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de SRL „Rumitox".

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Iu. Ţurcan

◆◆◆

Judecătoria Economică de Circumscripţie solicită prezentarea reprezentantului SRL „Alminis", pentru data de 3 noiembrie 2011, ora 10.10, la şedinţa de judecată (bdul Ştefan cel Mare nr. 73, bir. 225) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de FPC „Drancor" SRL.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Iu. Ţurcan

◆◆◆

Judecătoria Economică de Circumscripţie solicită prezentarea obligatorie a reprezentantului SRL „Odiant", pentru data de 12 octombrie 2011, ora 10.00, la şedinţa de judecată (bdul Ştefan cel Mare nr. 73, bir. 220) în calitate de pîrît la examinarea cauzei civile a SRL „UBFB Trade Group" privind încasarea a 6456 lei.

Judecător I. Gancear

◆◆◆

Judecătoria Economică de Circumscripţie solicită prezentarea obligatorie a reprezentantului SRL „Comores", pentru data de 12 octombrie 2011, ora 10.00, la şedinţa de judecată (bdul Ştefan cel Mare nr. 73, bir. 220) în calitate de pîrît la examinarea cauzei civile a SRL „UBFB Trade Group" privind încasarea a 4976 lei.

Judecător I. Gancear

◆◆◆

Judecătoria Economică de Circumscripţie, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea reprezentantului SRL „Cleolina", pentru data de 21 octombrie 2011, ora 10.30, la şedinţa de judecată (bdul Ştefan cel Mare nr. 73, bir. 213, et. 2) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de SRL „UBFB Trade Group" privind încasarea sumei de 13 862 lei.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Ion Stepanov

◆◆◆

Judecătoria Economică de Circumscripţie, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Neculce Tamara, pentru data de 25 octombrie 2011, ora 8.30, la şedinţa de judecată (bdul Ştefan cel Mare nr. 73, bir. 207) în calitate de pîrît în cauza civilă: ,,Rumitox" SRL către Neculce Tamara.

Judecător V . Orîndaş

◆◆◆

Judecătoria Economică de Circumscripţie, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea reprezentantului SRL „Miliur-Lux", pentru data de 25 octombrie 2011, ora 8.45, la şedinţa de judecată (bdul Ştefan cel Mare nr. 73, bir. 207) în calitate de pîrît în cauza civilă: SRL „Rumitox" – SRL „Miliur-Lux".

Judecător V. Orîndaş

◆◆◆

Judecătoria Economică de Circumscripţie solicită prezentarea reprezentantului ÎI „DURNEA OLESEA", pentru data de 9 noiembrie 2011, ora 11.20, la şedinţa de judecată (bdul Ştefan cel Mare nr. 73, bir. 220) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de SRL „RUMI-BERE" privind încasarea datoriei, sub sancţiunea examinării cauzei în lipsă.

Judecător Aliona Roşca

◆◆◆

Judecătoria Economică de Circumscripţie solicită prezentarea reprezentantului „Maxiviabil" SRL, cu sediul în mun. Chişinău, str. Florilor nr. 32, apt. 20, pentru data de 15 noiembrie 2011, ora 9.45, la şedinţa de judecată (bdul Ştefan cel Mare nr. 73, bir. 218) unde va avea loc examinarea cauzei civile intentată de FPC „Drancor" SRL.

Judecător L. Andriaş

◆◆◆

Judecătoria Centru mun. Chişinău solicită prezentarea cet. Popovici Vasile, domiciliat în Chişinău, str. Timişoara nr. 13 şi Albu Petru, domiciliat în Chişinău, str. Cornului nr. 5/1, apt. 4, pentru data de 10 octombrie 2011, ora 9.00, la şedinţa de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 49) în calitate de pîrîţi în cauza civilă la acţiunea lui N. Popovici privind anularea sechestrului.

Judecător Nadejda Mazur

◆◆◆

Judecătoria Centru mun. Chişinău solicită prezentarea cet. Fiodorov Alexandru, pentru data de 24 octombrie 2011, ora 9.30, la şedinţa de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 66) în calitate de pîrît în cauza civilă la acţiunea „Mobiasbanka" privind încasarea sumei.

Judecător A. Catană

◆◆◆

Judecătoria Centru mun. Chişinău solicită prezentarea cet. Ciumac Nicolae, cu ultimul domiciliu cunoscut în mun. Chişinău, str. A. Şciusev nr. 52, apt. 8, pentru data de 28 octombrie 2011, ora 14.00, la şedinţa de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 38) unde va avea loc examinarea cauzei civile la cererea SRL „Benidax Grup".

Judecător Ecaterina Palanciuc

◆◆◆

Judecătoria Rîşcani mun. Chişinău solicită prezentarea cet. Loizou Denos, a.n. 07.03.1957, pentru data de 10 octombrie 2011, ora 17.00, la şedinţa de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 3) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de Cour Tamara privind declararea nulă a căsătoriei.

Judecător Ig. Vornicescu

◆◆◆

Judecătoria Rîşcani mun. Chişinău solicită prezentarea cet. Tocitu Vladimir, pentru data de 17 octombrie 2011, ora 10.15, la şedinţa de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 30) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de Tocitu Nadejda privind desfacerea căsătoriei.

Judecător Veronica Negru

◆◆◆

Judecătoria Rîşcani mun. Chişinău solicită prezentarea cet. Druguş Iurie Tudor, pentru data de 7 noiembrie 2011, ora 15.30, la şedinţa de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 30) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de Druguş Angela privind desfacerea căsătoriei şi încasarea pensiei alimentare.

Judecător Veronica Negru

◆◆◆

Judecătoria Rîşcani mun. Chişinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet-lor: Davîdov Alexandru, Davîdov Anastasia, Davîdov Nadejda, Davîdov Denis, Davîdov Vasile, Nagacevschi Ludmila, Nagacevschi Alexandru, domiciliaţi în mun. Chişinău, str. Magda Isanos nr. 15, apt. 5 şi Paşcov Marina, domiciliată în mun. Chişinău, şos. Munceşti nr. 800/4, apt. 43, pentru data de 22 noiembrie 2011, ora 10.00 şi pentru data de 24 noiembrie 2011, ora 16.00, la şedinţa de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 36) în calitate de pîrîţi în cauza civilă la acţiunea: Davîdov Tamara, Davîdov Alexandru, Davîdov Anastasia, Davîdov Nadejda, Davîdov Denis către: Consiliul municipal Chişinău, Davîdov Vasile, Nagacevschi Ludmila, Nagacevschi Alexandru, Paşcov Marina şi Scripnic Ghenadie privind anularea hotărîrii Comisiei de Privatizare.

Judecător Aliona Miron

◆◆◆

Judecătoria Rîşcani mun. Chişinău solicită prezentarea cet. Pleşca Alexandru şi Cucu Ina, cu ultimul domiciliu: str. Mirceşti nr. 22/1 B, od. 234, mun. Chişinău, pentru data de 29 noiembrie 2011, ora 13.00, la şedinţa de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 33) în calitate de pîrît în cauza civilă nr. 2-3060/2011 intentată de UASM privind evacuarea din spaţiul locativ.

Judecător Gh. V. Bîrnaz

◆◆◆

Judecătoria Rîşcani mun. Chişinău solicită prezentarea reprezentantului SRL „Rasoli-Comtrans", pentru data de 15 decembrie 2011, ora 9.00, la şedinţa de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 20) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de Barbăscumpă Nicolai şi Barbăscumpă Vadim privind rezilierea contractului de leasing şi încasarea sumei.

Judecător V. Ilaşco

◆◆◆

Judecătoria Botanica mun. Chişinău solicită prezentarea cet. Jovmir Vitalie din mun. Chişinău, str. Sarmizegetusa nr. 25, apt. 30, pentru data de 10 octombrie 2011, ora 15.00, la şedinţa de judecată (str. N. Zelinski nr. 13, bir. 24) unde va avea loc examinarea cauzei civile la cererea cet. Rotundu Vladimir privind încasarea datoriei.

Vicepreşedintele Judecătoriei Botanica Iurie Cotruţă

◆◆◆

Judecătoria Botanica mun. Chişinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Muhamad Alijayousi, pentru data de 24 octombrie 2011, ora 16.30, la şedinţa de judecată (str. N. Zelinski nr. 13, bir. 25) unde va avea loc examinarea cauzei civile intentată de cet. Carpunova Aliona privind desfacerea căsătoriei.

Judecător S. Teleucă

◆◆◆

Judecătoria Ciocana mun. Chişinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Coroi Gheorghe Constantin, pentru data de 21 octombrie 2011, ora 9.00, la şedinţa de judecată (str. M. Sadoveanu nr. 24/1, bir. 318) în calitate de pîrît în cauza civilă la cererea APLP 54/200 privind încasarea datoriei.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Ala Malîi

ANUNŢ

În temeiul art.82 alin.(1) lit.e) din Legea cu privire la Procuratură şi a Regulamentului privind modul de promovare în serviciu al procurorilor, Consiliul Superior al Procurorilor a anunţat la şedinţa din 20.09.2011 (Hotărîrile nr.12-3d - 219/11) concurs:

a) pentru absolvenţii Institutului Naţional al Justiţiei privind suplinirea funcţiilor vacante de:

- **procuror în Procuratura sect. Ciocana, mun. Chişinău - 1 funcţie;**
- **procuror în Procuratura sect. Rîşcani, mun. Chişinău - 1 funcţie;**
- **procuror în Procuratura r-lui Sîngerei - 1 funcţie;**

b) pentru promovare în funcţia de:

- **procuror, adjunct al procurorului mun. Bender - 1 funcţie.**

Cererile de participare la concurs se depun la secretariatul Consiliului Superior al Procurorilor (mun. Chişinău, str. Mitropolit G. Bănulescu-Bodoni, nr. 26, tel: 22-80-64, 22-14-44) pentru absolvenţii INJ - pînă la 01.10.2011, pentru candidaţii la funcţia de adjunct al procurorului mun. Bender - pînă la 21.10.2011.

Secretariatul
Consiliului Superior al Procurorilor
tel: 22-80-64

◆◆◆

Judecătoria Ciocana mun. Chişinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea reprezentantului SA „BTA-2", pentru data de 21 octombrie 2011, ora 11.00, la şedinţa de judecată (str. M. Sadoveanu nr. 24/1, bir. 307) în calitate de persoană interesată în cauza civilă la acţiunea lui Tomaşevschi Ivan privind constatarea faptului cu valoarea juridică.

Judecător Ina Dutca

◆◆◆

Judecătoria Ciocana mun. Chişinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Ciobanu Alexandru, a.n. 20.06.1986, domiciliat în mun. Chişinău, comuna Bubuieci, str. Ştefan cel Mare nr. 23, apt. 6, pentru data de 1 noiembrie 2011, ora 9.00, la şedinţa de judecată (str. M. Sadoveanu nr. 24/1, bir. 309) în calitate de pîrît în cauza civilă la acţiunea lui Carpov Artiom privind încasarea datoriei.

Judecător Ion Bulhac

◆◆◆

Judecătoria Centru mun. Chişinău solicită prezentarea cet-lor: Iabanji Nichita, Iabanji Lilia, pentru data de 4 octombrie 2011, ora 16.30, la şedinţa de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 61) unde va avea loc examinarea cauzei civile intentată de APLP-50/177 privind încasarea datoriei.

Judecător Djeta Chistol

◆◆◆

Judecătoria Centru mun. Chişinău solicită prezentarea cet. Olaru Vladislav, pentru data de 7 octombrie 2011, ora 12.00, la şedinţa de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 46) unde va avea loc examinarea cauzei civile la acţiunea cet. Puşca Aurelia privind perfectarea actelor.

Judecător V. Efros

◆◆◆

Judecătoria Economică de Circumscripţie, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea reprezentantului SRL „Premer-SV", pentru data de 13 octombrie 2011, ora 9.20, la şedinţa de judecată (bdul Ştefan cel Mare nr. 73, bir. 213, et. 2) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de SRL „Almaian" privind încasarea sumei de 51 263 lei 80 bani.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Ion Stepanov

◆◆◆

Judecătoria Economică de Circumscripţie solicită prezentarea reprezentantului ÎI „Galina Mironova" Chişinău, pentru data de 17 noiembrie 2011, ora 9.00, la şedinţa de judecată (bdul Ştefan cel Mare nr. 73, bir. 204) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de SA „Chimutil".

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător S. Namaşco

ANUNŢ

Ţugulea Irina Grigore, domiciliată în or. Nisporeni, str. Chişinăului 100, anunţă pierderea certificatului de căsătorie nr. 75 din 25.09.2007, înregistrat la OSC Nisporeni, între Ţugulea Irina şi Ţugulea Vladislav.

ANUNŢ

Ciobanu Liubovi, domiciliată în satul Vărzăreşti, Nisporeni, anunţă pierderea certificatului de căsătorie înregistrat la Primăria Vărzăreşti, raionul Nisporeni între Ciobanu Liubovi şi Ciobanu Igor.

Ciobanu Liubovi

Aniversări

Alexandra PENI,
preşedintele Judecătoriei
Ceadîr-Lunga – 50 de ani

Mult stimată doamnă Alexandra Peni,

În această zi marcantă pentru dumneavoastră vă aducem alese cuvinte de admiraţie şi recunoştinţă, sincere felicitări, urări de bine şi sănătate.

Avansarea prin muncă, efort şi elan pe treptele ierarhice juridice, poartă amprentele unei ireproşabile personalităţi, care cu siguranţă poate fi considerată un model de profesionalism, inteligenţă, verticalitate, probitate, pentru noile generaţii de jurişti.

Cu prilejul acestei deosebite aniversări, vă dorim multă sănătate, realizări dintre cele mai notorii şi să nu vă îndepărtaţi nici de acum încolo de acel ideal al profesiei, care a devenit expresia sufletului dumneavoastră.

La mulţi ani!

* * *

Zilele acestea şi-au aniversat ziua de naştere: **Valentina Coptileţ**; doctor în drept, conferenţiar universitar, Facultatea de drept, USM; **Maria Mutu**, doctor în drept, conferenţiar universitar, Facultatea de drept, USM; **Nadejda Hriptievschi**, magistru în drept, lector universitar, Facultatea de drept, USM; **Cristina Popovici**, laborant superior, Facultatea de drept, USM; **Vitalie Stati**, doctor în drept, conferenţiar universitar, Facultatea de drept, USM; **Victor Burac**, magistru în drept, lector universitar, Facultatea de drept, USM; **Silvia Vrabii**, preşedintele Judecătoriei Bender; **Victoria Sîrbu**, judecător Hînceşti; **Svetlana Caitaz**, vicepreşedinte CSJ; **Grigore Druguş**, vicepreşedinte CA Bender; **Iurie Moldovan**, judecător Anenii Noi; **Grigori Colev**, judecător Comrat; **Serghei Bodiu**, judecător Ocniţa; **Dumitru Chebac**, judecător CA Cahul; **Vasile Selevestru**, judecător Orhei; **Ion Prodan**, judecător Floreşti; **Isai Sîrcu**, procuror, şef secţie, Procuratura Generală.

Mult stimaţi omagiaţi, este o onoare pentru noi să vă adresăm sincere şi calde urări de sănătate. Apreciem străduinţa, devotamentul, abnegaţia, responsabilitatea cu care vă îndepliniţi obligaţiile astfel încît doar Dreptatea şi Adevărul să triumfe.

Vă dorim să aveţi parte de acum încolo doar de împliniri şi realizări care să vă întregească deplin fericirea.

La mulţi ani!

membrii Consiliului de administraţie
al Uniunii Juriştilor,
Echipa *Dreptul* şi
Revista Naţională de Drept

Echipa redacţiei Vă adresează un Apel de unire şi sprijin. Vă sîntem recunoscători că sînteţi abonaţii noştri şi susţineţi ziarul. Noi avem nevoie de acest ajutor şi vom rămîne alături de Dvs.

Ce trebuie să mănînci ca să îţi protejezi dantura

Alimentaţia joacă un rol esenţial în menţinerea unei danturi sănătoase. Pentru a preveni formarea cariilor, stomatologii recomandă o dietă în care să predomine fructele, legumele, lactatele şi peştele, deoarece menţin dinţii sănătoşi pe termen lung.

Dacă vrem să avem dinţi sănătoşi, ar trebui să evităm alimentele care conţin mult zahăr, pentru că menţin o aciditate crescută ce demineralizează smalţul şi grăbeşte formarea cariilor. Din fericire, smalţul dinţilor se poate remineraliza printr-o alimentaţie corespunzătoare.

Specialiştii recomandă lactatele. Conţin calciu şi fosfor care ajută la refacerea depozitelor de minerale de la nivelul dinţilor. Stomatologii spun că imediat după masă e bine să mîncăm un cubuleţ de brînză pentru a preveni atacul acid asupra dinţilor.

Un studiu făcut de cercetători americani a arătat că ceapa conţine compuşi sulfurici care ajută la anihilarea mai multor bacterii care ne distrug dantura. Pentru a obţine efectul dorit, se recomandă consumul cepei numai în stare proaspătă.

Merele şi perele reprezintă cea mai bună alegere pentru gustările dintre mese, deoarece previn formarea plăcii bacteriene. În plus, ajută la îndepărtarea resturilor de mîncare. În ceea ce priveşte fructele acide, precum citricele, este bine ca acestea să fie consumate ca parte a unei gustări mai variate pentru a minimaliza efectul acid pe care îl generează asupra dinţilor.

Cum te ajută ciocolata neagră să ai un corp atletic

Inclusă în dieta zilnică, ciocolata neagră te ajută să-ţi îmbunătăţeşti performanţele sportive la fel de mult ca şi exerciţiile fizice. Oamenii de ştiinţă americani susţin că persoanele care mănîncă acest aliment, chiar şi în cantităţi reduse, şi fac sport în mod regulat îşi pot îmbunătăţi performanţele fizice cu pînă la 50%, informează „Daily Mail".

Ciocolata neagră conţine epicatechina, o substanţă care stimulează creşterea masei musculare la fel cum o fac sporturile intense, precum jogging-ul. În testele realizate pe şoareci de laborator, oamenii de ştiinţă au constatat că epicatechina produce mitocondrii, responsabili de asigurarea oxigenului din masa musculară.

Cobaii care au primit extract de epicatechină aveau mai multă energie şi au obţinut aceleaşi rezultate la probele sportive ca şi şoarecii care au făcut exerciţii regulate.

În cadrul studiului, cobaii au fost împărţiţi în trei categorii. Din prima făceau parte animalele cărora le-a fost administrată epicatechină de două ori pe zi, pe o perioadă de 15 zile. Al doilea grup de cobai a primit extractul din cacao şi a fost pus să alerge pe rotiţă timp de 30 de minute, iar şoarecii din a treia categorie au fost puşi să se „antreneze", fără a primi nici un pic de epicatechină.

Dr. Moh Malek, de la Wayne State University din Detroit, coordonatorul studiului, publicat în Journal of Physiology, a spus că exerciţiile aerobice, precum alergatul sau ciclismul, sînt cunoscute pentru faptul că stimulează creşterea masei musculare. „Studiul nostru demonstrează că epicatechina are acelaşi efect asupra muşchilor, numai că rezultatele sînt obţinute cu un efort minim", menţionează dr. Malek.

Experţii sper ca aceste rezultate să se poată pune în practică şi în rîndul oamenilor.

CALEIDOSCOP

O companie lansează telefoanele mobile din aur masiv

O companie din Danemarca scoate pe piaţă telefoane mobile din aur masiv. Noile produse costă aproximativ 60 000 de dolari bucata şi sînt considerate piese de colecţie.

Din acest motiv, firma producătoare se gîndeşte să le realizeze în ediţie limitată.

Celularele din aur nu sînt extrem de performante din punct de vedere tehnic. Ele nu pot fi conectate la Internet şi nici nu au camere foto încorporate, iar bateriile durează mai puţin decît acumulatoarele telefoanelor normale.

Totuşi, aparatele sînt realizate din aur de 18 carate, astfel că firma producătoare speră să atragă numeroşi clienţi cu bani. Reprezentanţii companiei spun că s-au gîndit şi la un public ţintă. Este vorba de miliardarii ruşi, care sînt mereu în căutarea unor noi piese de colecţie inedite.

Ce s-a întîmplat cu fata sălbatică din junglă după ce a fost adusă înapoi în civilizaţie

La 4 ani după ce a fost descoperită singură în junglă, fata din Cambodgia nu vorbeşte încă şi preferă să stea singură.

Fetiţa din junglă a fost descoperită în ianuarie 2007, ajungînd, instant, subiect pentru media internaţională. Sătenii au povestit că au văzut o tînără dezbrăcată, furînd mîncare. Se pare că a trăit 18 ani izolată de civilizaţie, în pădurile din Ratanakkiri, după ce s-a pierdut la vîrsta de 9 ani, în timp ce avea grijă de vite.

Sal Lou a identificat-o ca fiind fiica lui, Rochom P'ngieng, după cîteva semne de pe corp. La 4 ani de la descoperirea ei, jurnaliştii au căutat-o pentru a vedea cum se adaptează.

Rochom P'ngieng are acum 32 de ani. Mama ei, Rochom Soy, a povestit presei că fata a început să interacţioneze cu oamenii. Cu toate acestea, anul trecut a încercat să fugă înapoi în junglă. De atunci, de cînd a fost oprită, adaptarea ei întîmpină dificultăţi. Nu îşi mai ajută părinţii la treburile gospodăriei şi nici nu mai locuieşte în casă. Preferă să îşi petreacă timpul într-o bucătărie micuţă din apropiere.

„La 3,4 zile vine şi mănîncă alături de familie. Nu se mai duce niciodată în junglă", povesteşte mama ei.

Sora ei de 23 de ani, Rochom Chanthy, povesteşte că s-a întîmplat să mai plece de acasă, dar nu în sălbăticie. S-a aventurat într-o piaţă, pentru a observa sătenii. Nu îi înţelege foarte bine dorinţele, adaugă aceasta, mai ales de ce preferă să stea singură, dar se întîmplă des să o vadă zîmbind, jucîndu-se cu copiii şi cu animalele.

„Aş vrea să o învăţ să vorbească, dar nu o interesează asta", mai spune Chanthy.

De asemenea, reprezentanţii organizaţiei spaniole „Psihologi fără frontiere" o vizitează în fiecare lună pentru a-i monitoriza starea.

FONDATORI:
Universitatea de Stat din Moldova
Universitatea de Studii Politice şi Economice Europene „Constantin Stere" din Moldova
Uniunea Juriştilor din Moldova

Redactor-şef: Gheorghe AVORNIC
Reporteri: Irina BUREA, Lilia DUMINICA, **Jurist:** Vitalie MODRÎNGĂ
Redactor-stilizator: Corina BERZOI
Machetator: Maria BONDARI
Contabila: Maria JOSANU

Adresa redacţiei: MD 2009, Chişinău, str. A. Mateevici, 60, bir. 222. **Pentru vizitatori:** intrarea din str. Bănulescu-Bodoni. Tel.: 57-77-52. Fax: 57-76-90.
DREPTUL · Date bancare: c/d 222472202641. BC Banca Socială. BIC:BSOCMD 2x722. c/f 37934018.

Punctul de vedere al autorilor materialelor publicate nu reflectă neapărat opinia redacţiei. Redacţia nu corespondează cu cititorii, materialele autorilor nu se recenzează şi nu se restituie.
Tiparul executat la tipografia USM.
Indice – 21596
Tiraj 4600
Com. 40 sp